

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๓/๒๕๕๕

วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๕

เรื่อง คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ว่า นายสมาน งามนาคำวงศ์ ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายไพฑูรย์ แก้วทอง) จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ

ความเป็นมา

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ร้อง” ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๕๖๓ ลงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เสนอคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่า นายสมาน งามนาคำวงศ์ ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ถูกร้อง” ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายไพฑูรย์ แก้วทอง) ในคณะรัฐบาลที่มีนายชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี ตามคำสั่งกระทรวงพาณิชย์ ที่ ๒๕/๒๕๕๓ จึงเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๒๕๒ ผู้ถูกร้องเข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ จึงต้องยื่นบัญชี ๑ กรณีเข้ารับตำแหน่งภายในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ และต้องยื่นบัญชี ๑ กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ ผู้ร้องได้ตรวจสอบพบว่าผู้ถูกร้องไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ๑ ในกรณีเข้ารับตำแหน่งดังกล่าว จึงได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกร้องชี้แจงข้อเท็จจริงรวม ๓ ฉบับ คือ หนังสือลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๗๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ หนังสือลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๓๕๕ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๔ และหนังสือลับ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๕๗๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ชี้แจงข้อเท็จจริงว่า “เหตุที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เนื่องจากมีภารกิจมาก และประสงค์จะยุติกิจกรรมทางการเมือง จึงไม่ได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน” และต่อมาในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ นายสมาน งามนาคำวงศ์ ได้มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมอีกว่า “สาเหตุที่ไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ทั้งกรณีเข้ารับตำแหน่ง

และพ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ภายในระยะเวลาที่กำหนด เนื่องจากมีเจตนาเพียงที่จะไม่ประสงค์จะเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอีกต่อไปเท่านั้น ซึ่งทราบเพียงว่าการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จะมีผลเพียงถูกตัดสิทธิห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เท่านั้น โดยได้ทราบจากการเสนอข่าวของสื่อมวลชนในเรื่องที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยชี้ขาดแล้วเมื่อประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๕๓” ผู้ร้องเห็นว่า คำชี้แจงต่างๆ ของผู้ถูกร้องเพียงพอที่จะฟังได้อย่างชัดเจนว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบในกรณีดังกล่าว

ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๔ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญ สรุปความได้ว่าผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญจริง เพราะไม่ทราบว่าตนเองมีหน้าที่ที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน เนื่องจากการรับเงินเดือนของผู้ถูกร้องมีการหักบัญชีจากรัฐ ไม่ว่าจะมีการเสียหาย หรือการดำเนินการต่างๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งสิ้น ผู้ถูกร้องไม่เคยสอบถามบุคคลอื่นว่าที่ปรึกษาของรัฐมนตรีว่าการหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการได้รับเงินเดือนตอบแทนหรือไม่ ทั้งนี้ เป็นมรรยาททางสังคมที่เจริญแล้ว และผู้ถูกร้องไม่เคยแสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่จนเกิดความเสื่อมเสียต่อวงศ์ตระกูลและรัฐมนตรีที่ผู้ถูกร้องเป็นที่ปรึกษาอยู่ ผู้ถูกร้องได้รับจดหมายจากผู้ร้องว่า ผู้ถูกร้องต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเป็นเวลาที่พ้นกำหนดระยะเวลาที่ผู้ถูกร้องจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยที่หนังสือฉบับดังกล่าวได้ขอให้ผู้ถูกร้องชี้แจงเหตุผล เพื่อประกอบการพิจารณา แต่มิได้กำหนดให้ผู้ถูกร้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินดังปรากฏตามสำเนาหนังสือ ที่ ปช. ๐๐๐๖/๗๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ ของผู้ร้อง ผู้ถูกร้องจึงได้สอบถามที่ปรึกษาคนอื่นว่ามีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินหรือไม่ ซึ่งก็ได้รับคำตอบเหมือนกันว่าไม่ได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินเช่นกัน และทุกคนก็มิได้รับจดหมายเช่นเดียวกับผู้ถูกร้อง ซึ่งเข้าใจว่าน่าจะเป็นการเลือกปฏิบัติ ผู้ถูกร้องจึงมิได้ยื่น จนกระทั่งได้รับจดหมายจากผู้ร้องอีกสองฉบับ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๔ และวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นจดหมายที่ให้ผู้ถูกร้องไปชี้แจงอีก ผู้ถูกร้องมีความรู้สึกว่าเป็นเมื่อผู้ถูกร้องไม่มีความประสงค์ที่จะต้องการยุ่งเกี่ยวกับการเมืองอีก จึงได้ไปชี้แจงต่อผู้ร้องเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ว่าตนมีภารกิจมาก และประสงค์จะยุติกิจกรรมทางการเมืองจึงไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน แต่มาทราบภายหลังว่าการที่ผู้ถูกร้องไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน จะต้องรับโทษทางอาญาตามมาตรา ๑๑๕ ของพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ จำคุกไม่เกิน ๔ เดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ดังนั้นเมื่อเห็นว่าเป็นหน้าที่ๆ จะต้องยื่นบัญชี ฯ ตามกฎหมาย ผู้ถูกร้องมิได้มีเจตนาจงใจที่จะไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเพื่อพิสูจน์ให้ได้ข้อเท็จจริงว่า ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าคุณต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน จึงขอแสดงเจตนาและพฤติการณ์เพื่อขอดำเนินการแก้ไขพฤติการณ์อันสามารถชี้ให้เห็นว่า ไม่น่าเชื่อว่าผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบที่จะได้แก่นั้นมีอยู่จริง อันเป็นองค์ประกอบที่เป็นสาระสำคัญในการพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเมื่อมูลเหตุจงใจมิได้เกิดจากการปิดบังทรัพย์สิน มิใช่เพราะเหตุที่ผู้ถูกร้องมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจากการเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ถูกร้องจึงขอนำเสนอรายการบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับผู้ถูกร้องว่า การที่ผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน มิได้เป็นไปเพื่อการปกป้องความผิดของตนเอง หรือปกป้องทรัพย์สินที่ผู้ถูกร้องได้มาโดยมิชอบ

คำวินิจฉัย

ข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่า ผู้ถูกร้องดำรงตำแหน่งทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ (๕) จึงมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๕๒ คือ ภายในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๕๓ กรณีเข้ารับตำแหน่ง และภายในวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๔ กรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ผู้ร้องได้ตรวจพบว่าผู้ถูกร้องมิได้ยื่นบัญชีดังกล่าวอันเป็นการละเมิดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ ซึ่งบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ว่า “ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองผู้ใดจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ หรือจงใจยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบด้วยข้อความอันเป็นเท็จ หรือปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ทราบ ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ครบกำหนดต้องยื่นตามมาตรา ๒๕๒ หรือนับแต่วันที่ตรวจพบว่ามีกรกระทำดังกล่าว แล้วแต่กรณี และผู้นั้นต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองใดๆ เป็นเวลาห้าปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง”

เนื่องจากผู้ถูกร้องเองก็ยอมรับว่าตนไม่ได้ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ จริง แต่ต่อสู้ว่าตนมิได้ “จงใจ” ตามนัยมาตรา ๒๕๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจำต้องวินิจฉัยชี้ขาดจึงมีอยู่ว่า ในการที่ผู้ถูกร้องละเว้นการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ นั้น ผู้ถูกร้อง “จงใจ” หรือไม่

เพื่อเป็นการสนับสนุนข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องว่า คนไม่ได้มีความจงใจนั้น ผู้ถูกร้องได้หยิบยกเหตุผลต่างๆ ขึ้นอ้างอิง ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้ถูกร้องไม่ทราบว่าตนมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ

๒. ผู้ถูกร้องมีภารกิจมากและประสงค์จะยุติกิจกรรมทางการเมืองอยู่แล้ว

๓. ผู้ถูกร้องได้ทราบมาจากที่ปรึกษาคนอื่นของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงพาณิชย์ว่าบุคคลเหล่านั้น มิได้รับหนังสือจากผู้ร้องเรื่องการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ แต่อย่างไร จึงเห็นว่าน่าจะเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงมิได้ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ของตน

๔. ผู้ถูกร้องอ้างว่า การที่ตนไม่ได้ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ นั้น มูลเหตุจูงใจมิได้เกิดจากการปิดบังทรัพย์สิน มิใช่เพราะเหตุที่ตนมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นจากการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และได้เป็นไปได้เพื่อปกป้องทรัพย์สินที่ได้มาโดยมิชอบ แต่การที่ไม่ได้ยื่นบัญชีทรัพย์สินนั้น กระทำด้วยความสุจริต มิได้แสวงหาผลประโยชน์ใดๆ

พิจารณาข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องในประเด็นต่างๆ แล้ว เห็นว่า มีอาจรับฟังได้ ทั้งนี้ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

๑. แม้ว่าข้าพเจ้าจะเคยได้วินิจฉัยไว้แล้ว เช่น ในคำวินิจฉัยส่วนคนที่ ๑๐/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๓ (กรณีนายอนันต์ ศวัสตนานนท์ จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบ) ว่า องค์กรประกอบความผิดตามมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ ที่สำคัญประการหนึ่งคือ ผู้ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ตามรัฐธรรมนูญจะต้องทราบว่าตนมีหน้าที่ดังกล่าวหรืออย่างน้อยจะต้องมีความสงสัยในเรื่องนี้แต่ไม่ใส่ใจที่จะตรวจสอบให้แน่นอน หากกรณีเป็นอย่างอื่นแล้วจะถือไม่ได้ว่า ผู้ซึ่งต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ “จงใจ” ไม่ยื่นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ แต่ทั้งนี้ ถ้าฟังเพียงข้อกล่าวอ้างของผู้ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ว่าตนไม่รู้ถึงหน้าที่ย่อมไม่เพียงพอที่จะทำให้เชื่อได้ว่า บุคคลนั้นมีได้ “จงใจ” ไม่ยื่นบัญชี ฯ มิเช่นนั้นแล้ว ผู้ถูกร้องทุกรายคงจะยกเหตุผลนี้ขึ้นอ้างเพื่อหลีกเลี่ยงความผิดตามรัฐธรรมนูญ อนึ่ง ข้อต่อสู้เช่นว่านี้ นับวันก็จะยิ่งฟังไม่ขึ้นเนื่องจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับหน้าที่ในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ฯ ของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและข้าราชการที่ดำรงตำแหน่งในระดับสูงก็เป็นเรื่องที่รู้แพร่หลายกันมากขึ้นทุกทีในบรรดาสาธารณชนทั่วไป และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในบรรดาผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองของประเทศอย่างไรก็ดี เป็นเรื่องที่น่าประหลาดใจที่พออนุมานได้ว่าผู้ถูกร้องรายนี้ทราบดีถึงหน้าที่ของตนตามรัฐธรรมนูญ หรืออย่างน้อยก็ตอนที่ตนได้รับหนังสือเตือนจากสำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่ผู้ถูกร้องกลับเพิกเฉยเสีย

และไม่ได้พยายามที่จะดำเนินการให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ นอกจากนี้แล้วคำชี้แจงของผู้ถูกร้องในประเด็นนี้ก็ดูจะขัดแย้งกับข้อต่อสู้ข้ออื่น ๆ ของผู้ถูกร้องเอง ซึ่งทั้งหมดสื่อให้เห็นว่าผู้ถูกร้องจะต้องรู้ถึงหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ตามรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ถูกร้องเองได้ชี้แจงว่าตนเริ่มไหวตัว หรือเริ่มให้ความใส่ใจก็ตอนที่ทราบว่าคุณหมายบัญญัติให้ผู้ที่ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ นั้น ต้องได้รับโทษทางอาญาเพิ่มเติมจากการถูกห้ามดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นเวลาห้าปี ซึ่งข้ออ้างของผู้ถูกร้องที่ว่าไม่ทราบกฎหมายในเรื่องนี้ เป็นข้ออ้างที่มีอาจรับฟังได้ตามหลักกฎหมายอาญา

๒. การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่าตนมีภารกิจมาก นั้น ไม่เป็นเหตุที่จะยกเว้นผู้ถูกร้องจากหน้าที่ในการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ได้ เช่นเดียวกับการที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ตนไม่ประสงค์จะดำเนินกิจกรรมทางการเมืองอีกต่อไป เพราะการยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ตามรัฐธรรมนูญ หากจะเป็นอุปสรรคใด ๆ ต่อการที่ผู้ถูกร้องจะยุติกิจกรรมทางการเมืองของตนไม่จริงอยู่ ผู้ถูกร้องอาจจะไม่ประสงค์ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองในอนาคต แต่ข้อเท็จจริงเช่นนี้ย่อมไม่มีผลเป็นการยกเว้นให้ผู้ถูกร้องไม่ต้องปฏิบัติหน้าที่ของตน ซึ่งได้เกิดขึ้นแล้วตามรัฐธรรมนูญในขณะที่ตนเข้ารับตำแหน่งทางการเมืองในช่วงเวลาที่ผ่านมา

๓. เกี่ยวกับข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องที่ว่าตนถูกเลือกปฏิบัติเนื่องจากบุคคลอื่นที่อยู่ในฐานะเดียวกับตนมิได้รับคำเตือนหรือถูกทวงถามจากผู้ร้องนั้น ข้อเท็จจริงมีอยู่ว่า กฎหมายมิได้บัญญัติให้ผู้ร้องต้องทำหนังสือเตือนหรือทวงถามผู้ซึ่งมีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ แต่อย่างไร ในทางตรงกันข้ามการที่ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้ถูกร้องเพื่อขอให้ชี้แจงเหตุผลในการที่ไม่ยื่นบัญชีทรัพย์สิน ฯ ก่อนที่จะวินิจฉัยเรื่องความจงใจของผู้ถูกร้อง นั้น ย่อมเป็นประโยชน์แก่ผู้ถูกร้องเอง และอย่างไรเสียก็มิได้ทำให้ผู้ถูกร้องต้องเสียเปรียบแต่ประการใด ผู้ถูกร้องจึงมิชอบที่จะหยิบยกเรื่องนี้ขึ้นอ้างเป็นเหตุผลที่ตนไม่ได้ปฏิบัติตามหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

๔. เรื่องความบริสุทธิ์ใจและข้ออ้างที่ว่าผู้ถูกร้องไม่มีเหตุผลจงใจที่จะปิดบังทรัพย์สินนั้น เป็นข้ออ้างที่รับฟังไม่ได้ เหตุเป็นเพราะรัฐธรรมนูญได้วางกติกาในเรื่องการแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองไว้อย่างเคร่งครัด เพื่อก่อให้เกิดความโปร่งใสในหมู่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเป็นหลักฐานที่จะนำมาใช้ในการพิสูจน์ว่ามีการได้รับประโยชน์อันมิชอบจากการดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือไม่ อย่างไร ทั้งนี้ เป็นเป้าหมายหลักประการหนึ่งแห่งการปฏิรูปการเมืองตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จึงเป็นที่เข้าใจและยอมรับกันว่าความผิดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ นั้น มิได้ขึ้นอยู่กับประเด็นที่ว่าผู้ถูกร้องมีความซื่อสัตย์สุจริตหรือมีแผนการที่จะแสวงประโยชน์อันมิชอบหรือไม่ แต่ประการใด

อาศัยเหตุและผลตามที่กล่าว จึงวินิจฉัยชี้ขาดว่า ผู้ถูกร้องจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ อันเป็นการละเมิดมาตรา ๒๕๕ ของรัฐธรรมนูญ ทั้งในกรณีเข้ารับตำแหน่ง และในกรณีพ้นจากตำแหน่ง

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ